

مطالبه و جبران خسارت دادرسی

www.ketab.ir

محمدباقر کاظمی

سعید زادسر

مینا خیرخواه

۱۴۰۰

سرشناسه	:	کاظمی، محمدباقر؛ ۱۳۵۸
عنوان و نام پدیدآور	:	مطالبه و جریان خسارت دادرسی، نویسندگان: محمدباقر کاظمی، سعید زادسر، مینا خیرخواه؛ ویراستار: شیما دارائی
مشخصات نشر	:	تهران: فانوس دنیا، ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری	:	۳۰۸ ص. ۱۴/۵×۲۱/۵ س. م.
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۷۴۰۷-۴۲-۶
موضوع	:	خسارت معنوی - قوانین و مقررات -- ایران
رده بندی دیویی	:	۳۴۵/۵۵۰۷۷
شماره کتابشناسی	:	۸۵۵۰۲۵۶

Fanoos.donya@yahoo.com

@fanoosedony

@fanoosdonya_pub

تلفن بخش: ۰۲۹۶۰۴۳۲۷۹

مطالبه و جریان خسارت دادرسی

نویسندگان: محمدباقر کاظمی، سعید زادسر، مینا خیرخواه

ویراستار: شیما دارائی

طراح جلد: زهرا انصاری

انتشارات: فانوس دنیا

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۰۷-۴۲-۶

شمارگان: ۲۰۰

قیمت: ۹۰۰,۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۷	بخش اول:
۷	تبیین مفاهیم و اصطلاحات
۷	فصل اول: مفاهیم و اصطلاحات
۹	خسارت معنوی
۱۰	اصل مسئولیت محض
۱۲	مسئولیت قراردادی
۱۳	نظریه تضمین حق
۱۵	شرایط جبران خسارت
۲۳	تقصیر در انجام تعهدات
۲۶	نظریه خطر
۲۶	قاعده اتلاف
۲۸	قاعده علی‌البد (ضمان قهری)
۳۱	فصل دوم: مفهوم و مصادیق دعاوی مالی و غیر مالی
۳۱	مفهوم دعاوی مالی و غیر مالی
۳۳	مصادیق دعاوی مالی و غیر مالی
۴۳	فصل سوم: قواعد فقهی حاکم بر مطالبه
۴۳	خسارت رسیدگی به دعوی
۴۳	قاعده لاضرر
۴۹	قاعده لاضرر و سیره عقلا

۵۲	..... قاعده تسبیب
۵۶	..... استیفاء
۶۱	..... فصل چهارم:
۶۱	..... خسارات رسیدگی به دعوی ورود و جلب ثالث
۶۱	..... خسارات رسیدگی به دعوی ورود ثالث
۶۴	..... خسارات رسیدگی به دعوی جلب ثالث
۶۷	..... بخش دوم:
۶۷	..... مسئولیت مدنی در ایراد خسارت
۶۷	..... فصل اول: مسئولیت مدنی
۶۹	..... مبنای و ارکان مسئولیت مدنی
۷۳	..... سبب ورود خسارت
۷۷	..... فصل دوم: مبنای مسئولیت مدنی
۷۷	..... بررسی نظریه تقصیر در دعوی مطالبه خسارت دادرسی
۸۱	..... نظریه تضمین حق
۸۲	..... نظریه خطر
	فصل سوم: طریقه مطالبه و جبران خسارات رسیدگی به دعوی از سوی خواهان و خوانده
۸۵	..... طریقه جبران زیان
۹۸	..... شرایط مطالبه خسارت رسیدگی به دعوی از سوی خواهان اصلی
۱۰۹	..... مطالبه خسارت رسیدگی به دعوی از سوی خواهان متقابل
۱۱۷	..... مطالبه خسارت رسیدگی به دعوی از سوی خوانده
۱۳۱	..... تأمین خسارت رسیدگی به دعوی از سوی خوانده
۱۴۵	..... بخش سوم:
۱۴۵	..... جبران خسارت
۱۴۵	..... فصل اول: جبران خسارت معنوی در دعوی مطالبه خسارت دادرسی

مقدمه

یکی از اصول مسلم در فقه اسلامی نفی اضرار به دیگران و در عین حال اجتناب از باقی ماندن زیان بدون جبران آن می‌باشد که این اصل مستند به آیاتی چند از قرآن کریم از جمله آیه ۲۳۳ سوره بقره: «و مادران [باید] فرزندان خود را دو سال تمام شیر دهند. [این حکم] برای کسی است که بخواهد دوران شیرخوارگی را تکمیل کند و خوراک و پوشاک آنان [مادران]، به طور شایسته، بر عهده پدر است. هیچ‌کس جز به قدر وسعش مکلف نمی‌شود. هیچ مادری نباید به سبب فرزندش زیان ببیند، و هیچ پدری [نیز] نباید به خاطر فرزندش اضرار ببیند. و مانند همین [احکام] بر عهده وارث [نیز] هست. پس اگر [پدر و مادر] بخواهند با رضایت و صوابدید یکدیگر، کودک را [زودتر] از شیر بازگیرند، گناهی بر آن دو نیست. و اگر خواستید برای فرزندان خود دایه بگیرید، بر شما گناهی نیست، به شرط آنکه چیزی را که پرداخت آن را به عهده گرفته اید، به طور شایسته بپردازید. و از خدا پروا کنید و بدانید که خداوند به آنچه انجام می‌دهید